

Zedinjene države naj postanejo arzenal demokracije

PRESEDNIK JE PAVEDAL DIKTATORJEM, DA SE JIH AMERIKA NE BOJI

Anglija bo dobila iz Amerike vso razpoložljivo pomoč, ker Amerika ne želi pogina civilizacije.

DIKTATORJI ZDAJ VEDO, KJE STOJE

WASHINGTON, 29. decembra. — Predsednik Roosevelt je nocoj v izzivalnem kljubovanju državam osišča izjavil, da morajo Zedinjene države postati "veliki arzenal demokracije."

Predsednik je dejal, da mora ta dežela storiti vse, kar je v njenih močeh, da pomaga Veliki Britaniji, ki stoji v prvih vrstah kot zaščitnica demokracije v njenem boju proti zavojevanju sveta.

NOBENEGA "APIZMENTA"!

V svojem govoru, ki ga je raznesel radio po vsem svetu, je predsednik Roosevelt odločno zavrgel vsako misel in željo po "apizmentu nesvete alijance, ki hoče zagospodariti nad svetom in zaslužiti človeško pleme."

Z dramatičnim naglasom svojih besed je predsednik povedal, da je ameriška vojna mornarica na straži v Pacifiku. Rekoč, da so Nemci in Italijani blokirani onkraj Atlantika po Angležih in Grkih, je predsednik izjavil, da je Japonska zaposlena v Kitajski, kjer bojujejo Kitajci svojo veliko obrambno vojno.

OSIŠČE NE BO ZMAGALO!

Višina njegovih ugotovitev je bila dosežena, ko je počasi in z naglasom izjavil: "Jaz mislim, da države osišča NE BODO izvojevale te vojne."

Predsednik je brez ovinkov povedal svojim ameriškim sodržavljanom, da grozi Ameriki velika in grozna nevarnost, ki bo še toliko večja, če Anglija pade. "Mi smo dali Veliki Britaniji materialno pomoč, toda v bodočnosti jim jo bomo dali še mnogo več."

NE BOJIMO SE GROZJENJ DIKTATORJEV!

Nato je poudaril: "Od naše odločitve nas ne bo odvrnila groznja nobenega diktatorja ali groznja kombinacije diktatorjev."

S temi besedami je vrgele predsednik Roosevelt nazaj v obraz nacistov in fašistov v Berlinu in Rimu njihove groznje, češ, da bodo napočile neljube posledice za Zedinjene države, ako bomo razširili svojo pomoč Angliji ter ji dali ladje zavojevanih dežel, ki so sedaj v naših pristaniščih, ali če bomo poizkusili pošiljati Angliji vojne potrebščine preko irskih pristanišč.

Predsednik je rekel, da ne mara vojne, temveč obratno, da hoče obvarovati Ameriko pred vojno. Toda prav tako zavrača mir, "ki bi bil dosežen s pogajanjmi," češ, da bi bil tak mir "neumnost."

MIR PRED CEVJO REVOLVERJA

"Ali je to mir, če ganga zločincev obkroži vaša srenja ter vas prisili z groznjo vašega izkoreninjenja, da ji plačujete tribut, da rešite s tem svojo kožo?" je vprašal predsednik.

Nato je predsednik kot prvi uradnik te republike pozval ameriško ljudstvo, industrijalce in delavce, naj store vse, kar je v njihovi moči, da se zviša produkcijo obrambnih potrebščin. Pozival je industrijce in delavce, naj se izogonej stavkam in izporom, da se čim bolj pospeši produkcija dežele.

NAJVEČJI PREDSEDNIKOV GOVOR

To je bil največji, najpomembnejši in najvažnejši govor, ki ga je še kdaj imel predsednik Roosevelt. Njegova čudovita zmožnost, da predstavi velike fakte s preprostimi in lahko umljivimi besedami, je dosegla svoj višek, ko je izjavil:

"NIHČE NE MORE z božanjem ukrotiti tigra ter ga izpremeniti v domačo mačico.

"PROTI VŽIGALNIM BOMBAM ne morete postaviti nobenih argumentov."

Sodi se, da je samo v Zedinjenih državah slišalo predsednikov govor 50 do 80 milijonov ljudi, dočim so ga ostali milijoni slišali v Južni Ameriki in po vseh drugih delih sveta. Njegov govor je bil preveden in oddajan po kratkih valovih tudi v nemščini, francoščini, italijanščini, portugalsčini in španščini.

Kriza med nemško in francosko vlado

Ker stavi Nemčija Franciji nesprejemljive zahteve, je možna obnovitev vojne med Francozi in nacisti.

LONDON, 28. decembra. — Semkaj so prispela poročila, da se francoska vlada v Vichyju posvetuje o možni obnovitvi vojne z Nemčijo, ker ji stavi nemška vlada nesprejemljive zahteve, med temi tudi to, da da Francija Nemčiji na razpolago svojo bojno mornarico, katero bi Nemčija uporabila proti Angliji.

To priliko je izbral francoski general Charles de Gaulle, poveljnik čet svobodne Francije, ki je preko radia apeliral na celokupno francosko ljudstvo, naj se upre nemški oblasti ter se dvigne na boj proti tujim zatiralcem.

V zvezi s tem so prišla nepotrjena poročila, da so v Vichyju pripravljena letala, da odnese maršala Petaina in njegove sodelavce v Severno Afriko, izven dosega nacistov, v slučaju, če se izjalovijo pogajanja med Francosko in nemško vlado.

Iz Pariza se nocoj poroča, da namerava kancelar Hitler postaviti izdajalca in francoskega fašista Pierre Lavalja za nekakšnega vmesnega agenta ali kontaktnega moža med francosko in nemško vlado.

Novi grobovi

GREGOR MAROLT

V nedeljo popoldne je po dolgi bolezni preminil Gregor Marolt, stanujoč na 668 East 159th St. Pogreb se bo vršil iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 458 East 152nd St. Več poročamo jutri!

BARBARA KROATTO

V soboto zjutraj ob 7:15 je preminila Barbara Kroatto, rojena Magličič, stara 57 let, stanujoča na 1423 East 173rd St. Bolehala je več let. Doma je bila iz sela Novo brdo, fare sv. Petra, okraj Karlovac. V domovini zapuščala brata. V Ameriko je dospela leta 1906. Poleg soproga, ki je doma iz istega kraja kot rajna, zapuščala tudi sina Johna, hčere: Barbaro, Anno poročeno Kostja, in Rose poročeno Halč. Pripadala je društvu Marije Bistričke, št. 47 HBZ, klubom Cvet Hrvatskih sestara in gospodinjstvenemu klubu H. N. Doma na St. Clair Ave. Pogreb se bo vršil v terek zjutraj ob 9:30 iz pogrebnega zavoda na 1053 East 62nd St. ter ob 10. uri v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. in potem na pokopališče. — Naše sožalje!

MATHEW MAGLIČIČ

V soboto zjutraj je preminil v mestni bolnišnici Matthew Magličič, stanujoč na 899 Addison Rd. Star je bil 75 let in rojen v selu Zvečaj, kotar Karlovac, odkoder je prišel v Ameriko leta 1890. Bil je član društva sv. Josipa, št. 99 HBZ in je bil zelo aktiven med Hrvatji. Njegova soproga je preminila pred desetimi leti. Tukaj zapuščala pet otrok: Mrs. Anno Domščič, Mrs. Thereso Zupančič, Josepha, Mrs. Mary Kalina in Matthewa. Pogreb se bo vršil v terek zjutraj ob 8:30 uri iz po-

STRAŠNO UNIČEVANJE PO ANGLEŠKIH IN NEMŠKIH SILAH

Angleško razbijanje po nemških bazah. — Strašna furija nemškega napada na London.

CILJ BOJEV JE MEDSEBOJNO TOTALNO UNIČENJE

LONDON, 28. decembra. — Angleška zračna sila je z vso močjo napadla francoska in druga pristanišča ob Kanalu, ki bi utegnila služiti Nemcem kot odhodne točke za invazijo Anglije, ter je ta pristanišča bombardirala s tako silo, da je treščilo nanje po 100 bomb na minuto.

30.000 ton prostornine ter da so bili spremljani po italijanskih bojnih ladjah. Grška podmornica se je srečno vrnila v svoje pristanišče.

London pod ploho bomb

LONDON, 30. decembra. — Nocoj je napadlo London stotine nemških bombnikov, ki so napadali val za valom ter povzročili v mestu stotine požarov. H gašenju požara so prihiteli vsi londonski gasilci in tisoče prostovoljcev. Njihovo delo je bilo ovirano po slabotnem vodnem pritisku, toda olajšano po gostem dežju, ki je padel izpod neba. Povzročena škoda znaša milijone funtov šterlingov.

Ko je bil napad na višku, se je pojavilo sredi nemških bombnikov stotine angleških bojnih letal, ki so pričela sestreljevati nemške letalce, ki so kmalu pobegnili pred njimi više v oblake.

Ta napad je bil izvršen s tako množino bombnikov in s tako vehemenco, da se ne da ž njim primerjati noben dosedanji angleški napad.

Opazovalci sporočajo, da je v plamenih vsa francoska obala od Calaisa do Boulogne.

Potop treh italijanskih parnikov

ATENE, 29. decembra. — Neke grška podmornica se je splazila v notranost kroga italijanskih rušilec ter torpedirala in potopila troje italijanskih parnikov, ki so peljali moštvo in vojne potrebščine preko Jadrana proti Albaniji. Grški komunikacije nanznanja, da so bili parniki veliki, da so imeli med 25.000 in

Nemci ob mejah Bolgarije in Jugoslavije

Kam bo udarila ta ogromna nemška sila? — Skozi Madžarsko je šlo v Rumunijo že 600.000 nemških vojakov. — Zdi se, da se Nemci zdaj zavedajo, da so kakor gangsterji izven zakona ter da bodo mandrali levo in desno, ne glede na mednarodno pravo.

BUDIMPEŠTA, 29. decembra. — Število nemških čet, ki so šle preko Madžarske v Rumunijo, se je dvignilo od prvotnih 300.000 na 600.000 mož, od katerih jih bo gotovo znaten del ostal v Madžarski.

Madžarska in rumunska cenzura sicer zatirata vesti, toda dovolj je že dejstev, da je postal Balkan nevrogen.

Danes je resigniral madžarski minister kmetijstva Mihael Teleki, o katerem se poroča, da je začel v nasprotstvu z vlado zaradi masnega prehoda nemškega vojaštva preko Madžarske. Poroča se tudi o drugih nesoglasjih in madžarski vladi, toda ne ve se še, če bo še kaj drugih ministrov resigniralo.

Nemci pripeljali ogromne topove

Nemško vojaštvo se je nastanilo v že v naprej pripravljenih taboriščih v bližini bolgarske in jugoslovanske meje. Med nemško bojno opremo, ki jo prevajajo skozi Madžarsko, so tudi ogromni topovi, kakršnih se poslužujejo Nemci za bombardiranje angleške obale. Madžari so mnenja, da bodo ti topovi namreščeni na krajih, odkoder bodo obstreljevali Dardanele, ali pa nasproti Soluna, da preprečijo Nemci Angležem izkrcavanje v tem delu Grčije.

Nacisti na meji Bolgarije

SOFIJA, 29. decembra. — Avantgarda nemške armade je danes dospela na mejo Bolgarije, dočim Bolgari v skrbeh ugla-

London pod ploho bomb

LONDON, 30. decembra. — Nocoj je napadlo London stotine nemških bombnikov, ki so napadali val za valom ter povzročili v mestu stotine požarov. H gašenju požara so prihiteli vsi londonski gasilci in tisoče prostovoljcev. Njihovo delo je bilo ovirano po slabotnem vodnem pritisku, toda olajšano po gostem dežju, ki je padel izpod neba. Povzročena škoda znaša milijone funtov šterlingov.

Ko je bil napad na višku, se je pojavilo sredi nemških bombnikov stotine angleških bojnih letal, ki so pričela sestreljevati nemške letalce, ki so kmalu pobegnili pred njimi više v oblake.

Novi grobovi

GREGOR MAROLT

V nedeljo popoldne je po dolgi bolezni preminil Gregor Marolt, stanujoč na 668 East 159th St. Pogreb se bo vršil iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda na 458 East 152nd St. Več poročamo jutri!

BARBARA KROATTO

V soboto zjutraj ob 7:15 je preminila Barbara Kroatto, rojena Magličič, stara 57 let, stanujoča na 1423 East 173rd St. Bolehala je več let. Doma je bila iz sela Novo brdo, fare sv. Petra, okraj Karlovac. V domovini zapuščala brata. V Ameriko je dospela leta 1906. Poleg soproga, ki je doma iz istega kraja kot rajna, zapuščala tudi sina Johna, hčere: Barbaro, Anno poročeno Kostja, in Rose poročeno Halč. Pripadala je društvu Marije Bistričke, št. 47 HBZ, klubom Cvet Hrvatskih sestara in gospodinjstvenemu klubu H. N. Doma na St. Clair Ave. Pogreb se bo vršil v terek zjutraj ob 9:30 iz pogrebnega zavoda na 1053 East 62nd St. ter ob 10. uri v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. in potem na pokopališče. — Naše sožalje!

MATHEW MAGLIČIČ

V soboto zjutraj je preminil v mestni bolnišnici Matthew Magličič, stanujoč na 899 Addison Rd. Star je bil 75 let in rojen v selu Zvečaj, kotar Karlovac, odkoder je prišel v Ameriko leta 1890. Bil je član društva sv. Josipa, št. 99 HBZ in je bil zelo aktiven med Hrvatji. Njegova soproga je preminila pred desetimi leti. Tukaj zapuščala pet otrok: Mrs. Anno Domščič, Mrs. Thereso Zupančič, Josepha, Mrs. Mary Kalina in Matthewa. Pogreb se bo vršil v terek zjutraj ob 8:30 uri iz po-

V bolnišnici

Poznani pevec John Zgonc, iz E. 61 St., ki se je zadnji teden preselil k nečakinji na 2300—6th St., v Kenmore, Ohio, se je podal v mestno bolnišnico v Barberton, O., kjer se je podvrgel operaciji. Zelimo mu skorajšnje okrevanje!

Vabilo

Klaus Cafe, 4645 W. 130th St. vabi prijatelje in znance, da pridejo na Silvestrov večer, da bodo praznovali novo leto. Postregli vam bodo z dobrim pivom, vinom in žganjem. V soboto 11. januarja pa bodo imeli srnjakovo pečenko.

Kratke vesti

iz življenja in sveta

PIRATSKI LADJI

ANGLSKEM OČEANU

Sanghaj. — Semkaj so prišla poročila, ki naznanjajo, da je odplula dva nemška trgovska parnika, ki sta oborožena in premljena z vsem potrebnim za napadanje drugih ladij, iz pristanišča Kobe na Japonskem. Iz Sanghaja pa so odpluli pretekli teden mali nemški trgovski parniki, ki bodo najbrže zalagali na tujih večjih parnikih z vsemi potrebščinami.

OV ZA BIVOLOM

MESTNIH ULICAH

MINNEAPOLIS. — Iz nekega rova je ušel velik ameriški bivol, ki so ga zvali buffalo, ki jo je ušel po ulicah tega mesta. Dva "cowboys" sta naglo skočila na bivolja mimovozeč avtomobil, nato sta bivala z "lasom" ujela in ga spravila nazaj v "rodeo".

OVO GRADI

OVO LIVARNO

DETROIT. — Fordova družba je pričela z gradnjo nove livarne, ki bodo toplili magnezijevo rudo. Livarna bo stala en milijon dolarjev.

NOVI ZAKONCEV

FARMI V KANADI

REGMONT, ALTA. — Zakonca iz ruski sta bila najdena mrtva v hiši na svoji farmi, ki se nahaja tri milje zapadno od mesta. Policija je pričela iskati nekega moža, katerega so bili, da je s puško v roki zbeževal v goščavo.

STATKI POVPREČNE

MERISKE RODBINE

WASHINGTON. — Iz statistike zvezne biroja je razvidno, da iz povprečna ameriška družina v razne nakupe \$1236 na leto. Živila izda \$310 od te vsote, department prodajalnih \$176, avtomobilskim prekupčevalcem, \$124, za razne druge stvari v prodajalnih \$124, v gostilnah in restavracijah pa izda povprečna družina \$104 na leto.

MAZANO OLJE

IZVZROČA SMRT RIB

HAMMOND, IND. — Umazano olje in njegovi odpadki povzročajo največjo škodo ribičem v Michiganem jezeru, ker poškoduje to olje izumiranje rib. Ribiči so pozvali oblasti, naj sledijo tozadevno kaj ukreprenej, ki z ribolovom se preživlja na 4000 ribičev.

POVITEV BRAZILSKE

PLAVNE LADJE

RIO DE JANEIRO. — Včeraj so tri splovili v morje rušilca E. Barros. Zdaj pa bodo rušilci nemudoma graditi štiri plavalne rušilce.

Zabava

Viktor in Josephine Kosic iz 45 E. 55th St. vabita prijatelje in znance na zabavo, ki se bo odvijala jutri večer. Serviralni bodo v igralni in igrala bo izvrstna orkestra.

V bolnišnici

Mrs. Josephine Peropat, 19550 Glenville Ave. se je podala v pečenko v Glenville bolnišnico, kjer se pričela prestala operacija. Operacija se začasno prepovedani. — Sodi se, da je samo v Zedinjenih državah slišalo predsednikov govor 50 do 80 milijonov ljudi, dočim so ga ostali milijoni slišali v Južni Ameriki in po vseh drugih delih sveta. Njegov govor je bil preveden in oddajan po kratkih valovih tudi v nemščini, francoščini, italijanščini, portugalsčini in španščini.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

JADRANSKO MORJE

V grško-italijanski vojni gre za mnogo več kot pa samo za posest golih albanskih gora. Boji v Albaniji utegnejo definitivno odločiti kontrolo nad Jadranskim morjem, — nad temeljem, na katerem je bila zgrajena pomorska sila Italije.

Italijanski strategji pravijo, da je ob tem morju "prostor samo za en narod," kar pomeni, da se Italija ne more čutiti varne dotlej, dokler bo ogrožena po drugih narodih ob Jadranu.

Mussolini je predvsem zasedel Albanijo zato, da mu bo mogoče, zapreti Jadran pred vsemi vsiljivci. Albanija leži na vzhodni strani Otrantske ožine, čije širina meri 56 milj.

Pristanišči Brindisi na italijanski, in Valona na albanski strani tvorita tečaj jadranskih vrat. Ako se Grkom posreči, zbiti in sneti albanski tečaj, bo angleškimi bojnimi ladjami silno olajšan vstop v baze tega, doslej privatnega vodovja.

Ob izbornu zaščitenem Jadranu so arzenali, ladjedelnice in velika italijanska mornarica. Jadran je citadela ali trdnjava fašistične mornarice.

Italijanske bojne ladje so varneje tukaj kakor pa v Špezziji ali Tarantu, v dveh drugih glavnih italijanskih bazah. Iz zaščitenih jadranskih baz lahko italijanska mornarica odpluje ven v bitko, nakar se po bitki lahko zopet zateče v svoje varno skrovišče.

To je bila strategija odstoplega italijanskega admirala Domenico Cavagnarija, in zdi se, da se bo te strategije držal tudi njegov naslednik.

Rim je popolnoma pravilno spoznal, da preden se more vreči v borbo za Sredozemsko morje, to je za "Mare nostrum," mora prej obvladati Jadran. Zato je že leta 1919 Italija zahtevala celotno italijansko obalo, čeprav je slednja v pretežni večini obljudena po Jugoslovanih in Albancih. Toda tvorec miru, zlasti ameriški predsednik Wilson, so dali Italiji samo del vzhodne obali z mesti Trstom, Puljem, Reko in Zadrom. Ostali del vzhodne obali, južno od Reke, pa je bil dodeljen Jugoslaviji in Albaniji.

Italija je ugovarjala proti temu, češ, da je njena jadranska obala vse gori do Trsta samo dolga peščenina brez vsakih naravnih luk in pristanišč. Jugoslovansko vodovje da je kaj lahko podminirati, nakar bi morski tokovi odnesli te mine iz jugoslovanskih vod proti italijanski obali. Nasprotno temu pa je jugoslovanska in albanska obala hribovita in njeni globoki fjordi tvorijo izbornu zavarovana in zaščiteni pristanišča. Trojno pristanišče v Kotoru, v Jugoslaviji, ki ga štiti 6,000 visoka gora Lovćen, je najmočnejša pomorska luka v južni Evropi.

Italija se danes boji možnosti nemško-jugoslovanskega poizkusa, da se ji odvzame mesta Trst, Reko in Zader. V Italiji vlada namreč že odnekaj strah, da ji bodo nacisti vzeli Trst, ki ima 80 odstotkov vsega svojega prometa z Nemčijo.

Obvladan po tem strahu, si je Mussolini postavil troje ciljev: prvič, izgradnjo močnih baz ob Jadranu; drugič, zavojevanje Albanije, in, tretjič, **razkósanje Jugoslavije.**

Danes je ob Jadranu vsepolno italijanskih utrd in oporišč: Brindisi, Bari, Ancona, Benetke, Trst, Pulj in Zader; dalje utrjena otoka Lagosta in Saseno ter albanski pristanišči Drač in Valona.

Glavna italijanska pomorska baza je v Pulju, kjer je bil nekdanj center avstrijske bojne mornarice. V ladjedelnih v Trbižu (Monfalcone) in Trstu se grade bojne ladje ter podmornice, kakor tudi veliki luksuzni parniki; parnika Rex in Conte di Savoia sta bila zgrajena v Trstu.

Kot glavna baza za napad na Jugoslavijo bi služila Ancona. Z Ancone bi se lahko italijansko vojaštvo v nekaj urah izkrcalo na dalmatinski obali, kjer bi držalo oporišča, dokler ne bi prispela glavna italijanska armada. Jugoslavija ima le šibko vojno mornarico.

Mussolini stavi svoje zahteve po posesti celotne jadranske obale na dejstvo, da so stari Rimljani in Benečani nekdanj gospodovali obema stranema Jadranskega morja. Toda Jadransko morje je imelo poleg teh že tudi druge gospodarje — Nemce, Madžare, Turke in Francoze. Pred enim stoletjem je angleška mornarica

UREDNIKOVA POŠTA

Novoletna zabava mladine SNPJ

Danes zvečer se vrši v spodnji dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd., novoletna zabava pod pokroviteljstvom mladinskega krožka Loyal Comrades šte. 3 J. C.

Na starše, katerih otroci spadajo k mladinskemu oddelku S. N. P. J. se apelira, da pošljejo svoje otroke na omenjeno zabavo.

To je njih razvedrilni večer in bodo obdarjeni s slašticami, sodavico, pecivom in t. d.

Obenem bodo tudi igrali razne igre in se bo tudi vršil ples. To je zabava za vse člane mladinskega oddelka, ako spadajo h krožku ali ne, zato se prosijo vse tajnike okoliških društev S. N. P. J. in starše, da pošljejo otroke nocoj v dvorano.

Za priredbo mladine S. N. P. Jednote.

J. F. D.

Silvestrova zabava

V torek, na starega leta dan bo pa prav prijetno v Euclid v Slovenskem društvenem domu, ker tam priredi Klub društev

Kaj pomenijo porazi Italije v Albaniji in Afriki

Veliki porazi, ki jih doživlja Italija takoj za petami velikih zmag, ki jih dobivajo Grki v Albaniji, se utegnejo izkazati odločilna točka sedanje vojne v Evropi, oziroma začetek konca za totalitarno osi. Kar so nemški vojaški strategji mnogokrat prerokovali, se uruščuje — Italija se preminja v Ahilovo peto silo, s katero se nahaja v vojnem zavezništvu, in v tej vojni je sila okoliščin to breme vrgla na rame nacijske Nemčije.

Nesposobnost Nemčije, da bi zdrobila Anglijo prošlo poletje, ko je bila njena odprna sila na najnižji točki ali jo prisilila h kaptulaciji z zračnim bombardiranjem tekom jeseni, sta bili prvi znamenji, da je zmagovalni pohod osi. Če se zmagovalni pohod osi. Če se zmagovalni pohod osi. Če se zmagovalni pohod osi.

Hitlerjev argument se spreminja v boomerang

Ker se Italija bori brez pomoči svoje zaveznice, se utegne zdeti, da nemški prestiž ni prizadet, v njenem polomu, ampak vpriči nemškega roganja v preteklosti, da je Anglija prešibka, da bi mogla pomagati svojim zaveznicam, udarja isti argument naravnost v firerjevo lice. Morala podjarmljenih narodov se je s tem zelo izboljšala in države, ki so šš nevturalne imajo več poguma kot kdaj prej za vztrajanje na svojem stališču. Ideja, da se snoh ne izplača zoperstavlja "novemu redu" ki ga je Hitler začrtal za "inferiorna ljudstva" Evrope, se prvič definitivno nahaja na preizkušnji.

To so nekatere izmed dalekosežnejših posledic italijanskih porazov na Balkanu in v Afriki.

Važne direktne posledice

Obstoje pa tudi druge, nepo-

prav prijetno domačo zabavo, ker se bomo poslavljali od starega leta in si voščili znanci in prijatelji srečno in veselo novo leto 1941.

Pa ne bo samo to! Ob 9. uri zvečer bo ustoličenje ljubljanskega župana, v spremstvu častne straže.

To bo nekaj izrednega. Pevski zbor Slovan bo pa zapel nekaj pesmi. Če bi ne bilo nič drugega, je že to vredno, da ste navzoči. Ampak bo še nekaj?

Dramsko društvo "Naša zvezda" uprizori s pomočjo mladinskega pevskega zbora Škrjančji polnočnico. Tam boste videli, kako pride in kako se mora umakniti staro leto mlademu. Tukaj vam bodo Škrjančji pokazali nekaj, da bo vsakemu žal, kateri ne pride.

Zatoraj ne pozabite priti se poslovit od starega leta k nam v Euclid. Ob 7. uri zvečer se odprejo vrata, godba bo prvovrstna za vse, mlade in stare.

Vsi se bomo vrtili, da se bo kar kadilo.

Toraj se vidimo še enkrat letos.

Marion Basher

varna pred grozotami moderne, nikjer niti v boj spustila. To je ga načina vojskovanja, medtem ena izmed skrivnosti, za katero opazovalci nimajo za enkrat nobenega pojasnila.

Zavira za Hitlerja

Nepopularnost vojne med italijanskim ljudstvom je ena izmed zavir, katero mora Nemčija premagati, ako bi skušala Mussolinija rešiti iz njegove zagate. Il Duce je izgubil na vplivu doma in v inozemstvu, in padel do še bolj, ako se ga očitno prisililo sprejemu nacijske pomoči. Ako bi se nemške čete poslalo v Albanijo, bi demoralizirana italijanska vojska prej ko ne njim prepustila boj, ako pa bi se znatnejšo armado poslalo naravnost v Italijo, bi to utegnilo dovesti do ljudskih uporov ali pa celo do revolte v armadi.

Kar se tiče Libije, stoji angleška mornarica na poti vsaki znatnejši pomoči. Nemčija bi n mogla poslati tja del svoje zračne sile, ampak to bi na drugi strani pomenilo zmanjšanje prisilke na Veliko Britanijo.

Zdi se, da edina pot, ki je odprta Hitlerju v tej krizi bi bila, ki bi se podvzelo Blitzkrieg na Balkanu in potom vdora, bodisi skozi Jugoslavijo in Bolgarijo, priskočilo na pomoč italijanski armadi v Albaniji. Ampak podvzetje takega Blitzkriega bi bilo v obstoječem položaju zelo riskirano in kaj takega si najbrže celo Hitler ne upa podvzeti. Skučalo se bo morda poseči v ta sektor vojne skozi Španijo, toda v očigled skušenj, jih doživlja Italija. Franka gotovo ne mika, da bi v tem momentu javno navezval svojo usodo na os Rim-Berlin.

Frontalni napad zopet potreben

Vidimo torej, da italijanski porazi, katere nemško časopisje skuša predstaviti kot nekaj kratkih zdel, da utegne pasti v roke osi. Čelo za slučaj, da bi Angleži vojne ne ponesli v Libijo in celo v slučaju, da bi se Mussoliniju posrečilo izkrcati močna ojačenja v Afriki, bo vzelo dolgo, predno bo Italija mogla zopet misliti na invazijo Egipta. Skrbno pripravljene baze in zaloge, katere je Italija dolgo zbiral za ponosno invazijo, se nahajajo v britskih rokah.

Zajetih je na deset tisoče laških vojakov in laška morala je tako oslABLJENA, da bo v najboljšem slučaju vzelo precej časa, predno bo zopet prišla k sebi. Obenem je bil v kalij zamorjen splošno pričakovani napad na britske pozicije na Bliznjem vzhodu od strani osi. Sredozemsko morje na vzhodu je bolj kot kdaj prej angleško jezero, in bilo ne bi čudno, ako bi se Dodekaneški otoki, ki ne morejo upati na rešitev, v kratkem podali.

Kaj se godi v Italiji

Pojavlja se vprašanje: ali bodo te katastrofe prisilile Italijo, da se umakne iz vojne? Odgovor odvisi v veliki meri od notranje reakcije. Vesti, da fašistični režim zopet grozi z ricinovim oljem "izdajniškim elementom" v lastnih mejah, ki nimajo vere v njeno "misijsko," in pa mrlično prizadevanje fašističnega tiska, da bi se omalovažilo britske in grške zmage, medtem ko se ljudstvo v istem času pripravljajo za slabe novice, so dokaz nemirnosti, ki se poloseča Mussolinijeve vlade. Vse nade, da bo vojna kratka, da ne bo zahtevala žrtve, plen pa da bo obilen in bogat, so splahneli kot sneg pod žarki pomladanskega sonca.

Ponovni in uspešni napadi, ki jih izvaja angleška zrakoplovna sila na Turin, Neapelj in Milan dokazujejo, da dežela ni

zavzela Kotor ter nekatere dalmatinske otoke, na katerih je gospodarila nekaj let.

Zdi se, da bodo Mussolinijeve zahteve po Jadranu ostale samo pobozne želje, ki ne bodo najbrže nikoli uresničene.

ŠKRAT

Modre besede

Zadovoljstvo ima prednost pred bogastvom. Prijatelji nikoli ne zahtevajo, da jim ga posodite.

Kar nič ne stane, tudi nič vredno ni.

Kjer se dva prepirata, navadno nihče izmed njih ni pravi.

Mož je mlad, če ga žena more osrečiti ali onesrečiti. Je srednjih let, ako ga žena lahko osreči, ne pa tudi onesreči. Star je postal, ako ga žena ne more več ne osrečiti, ne onesrečiti.

Biti zadovoljen z onim, kar imam — to je vrlina. Toda biti zadovoljen z onim, kar smo — to je slabost.

Številne današnje težave lahko izvirajo iz tega, če delavci ne mislijo in če misleci ne delajo.

Pogosto molk ni zlato, marveč najzahrbtnjeva laž. Marsikdo lahko posejda čete ure, ne da bi izpregovoril besede. In vendar je morda ves ta čas podlo lagal in opravljal.

Zenske imajo to redko posebnost, da začno misliti zelo jasno in dosledno, kadar moškim zastanejo možgani.

POGREBNIKA JE OBVESTIL O SVOJI SMRTI

NILES, O., 28. decembra. — Tukaj se je danes ustrelil Charles Eagan, star 55 let. Preden je izvršil samomor, je poklical nekoga pogrebni zavod, češ, naj pride pogrebnik na ta in ta naslov po mrtveca. Ko je prispel pogrebnik s svojim vozom za prevažanje mrtveca, je res našel omenjenega v stanovanju ustreljenega. Samomorilec je pustil več pisem svojim sorodnikom, kakor tudi navodilo pogrebniku za svoj pogreb.

so Radanovičevi kosili deteljo na travniku v Lazah, a gospodinja Tereziya je pobirala tam blizu zadnje stroke fižola. Kar na lepem pa je prišel sosed Stigar z lovsko puško na rami k Radanoviču in začel dopovedovati, da nihče ne sme voziti po njegovem posestvu. Začela sta se prepirati, dokler ni prišla Radanovičeva žena Tereziya in pričela oba miriti. Stigar jo je močno sunil v prsi, stopil korak nazaj, vrgel puško z rame, pomeril in sprožil. Radanovičeva se je taltoj zvrnila vznak in obležala mrtva. Ubijalec je nameril puško tudi na moža in njegovega sinčka, vendar sta oba še pravočasno pobegnila. Stigar je že dalje časa grozil, da bo postrelil vse Radanovičeve, pa tudi svojo ženo in otroke. Pozneje je morilec sam odšel k orožnikom, ki so ga odvedli v zapore v Brežicah. Stigar šteje 58 let in je bil že večkrat kaznovan. Zločin je zbudil veliko ogorčenje med ljudmi.

Sest let za vlome

Pred senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal 32-letni v Podsedro pristojni delavec brez stalnega bivališča Avgust Sotošek zaradi raznih vlomov in tatvin. Sodišče je obsodilo Sotoška na šest let robije in trajno izgubo častnih pravic. Zlikovec je po rodu iz Krizev in občini Podsedro. Njegovi starši so Janez in Marija. Avgust Sotošek, 37-letni trgovski pomočnik iz Podsedre, čigar starši so Janez in Ana, je v poletnem času odslužil orožne vaje, pa je pošten in neoporočen mož.

Iz masčevanja je ustrelil sosedo

V Lazah pri Kapelah imata dva premožnejša posestnika svoje njive, med katerimi drži pot, ki je last Stigarja Franca stakrejšega iz Slovenskega. Po tej poti je vozil, vsaj tako zatrjuje Stigar, tudi Radanovič. Te dni

NEPOJASNJENA SKRIVNOST

Italija razpolaga z veliko in moderno zračno silo, ampak v sedanji vojni izgleda, kot da je sploh nikjer ni. Do sedaj se ni

Katere živali so najrazumnejše

Na nekem zboru ameriških učenjakov, ki se pečajo s preučevanjem živali, se je med drugim obravnavalo vprašanje, katere živali so najpametnejše. Učenci so sestavili vrstni red najbistrajših četrveronožcev tako, da so se ozirali na njihov nagon, spomin, sposobnost naučiti se raznih kretanj in napoved na njihovo vedenje ob izrednih pogojih in prilikah.

Med osmimi najbistrajšimi živalmi, ki so v tej tekmi zmagale, je na prvem mestu daleč pred drugimi tako imenovana najpopolnejša opica. Tako se šimpanz s čudovito spretnostjo nauči šivati, oblačiti človeško obleko, jesti za mizo in podobno. Če ne more doseči skleda na mizi, zleze brž na stol, ne da bi bil za trenutek v zadregi, kako naj si v danem primeru pomaga. Tudi orangutan se je izkazal kot izredno spretna in pametna žival. Gorila med velikimi opicami ni posebno spretna, pač pa prekaša vse v dojemanju danih nalog.

Na drugem mestu v vrstnem redu najbistrajših živali je slon, ki bi ga lahko označili kot modrijana v živalskem svetu. V štirinajstih tednih se nauči delati v službi človeka in izpolnjevati vsa njegova povelja. Malu spozna, da je zaman mišljati na vsak poskus pobege. Nam zapira vrata svoje stajle, če ga zebe, ali pa jih odpre, če mu je potreben sveži zrak.

Tretje mesto zavzema pes, ki je že od pradavnih časov najprestejši in najzanesljivejši spremljevalec človeka. Nobena žival se ne uči tako pridno in uspešno kakor pes, ki pa vendar hitrosti mišljenja zaostaja za opicami. Pes je bolj odkrite narave, zvijače ali zahrbtnosti ne pozna, kakor jo pozna opica, in nobena žival se ne naveže na človeka tako kakor pes.

Na četrtem mestu glede bistroumnosti je bober. To žival človek doslej podcenjeval. Pri izkušnjih razuma, ki so jo morale prestati omenjene živali, je poskusila dva bobra pobe-

niti iz kletke. Začela sta kopati podzemski rov, pazniki so pa še pravočasno opazili njuno početje in rov zamašili. Tedaj sta pa začela bobra graditi iz polen in v vej grmado, da bi zlezla nanjo in pobegnila iz kletke po drugi poti. Ko so jima tudi to preprečili, sta se vdala v svojo usodo.

Na petem mestu po bistroumnosti med živalmi je konj. V cirkusih vidimo, kaj vse znajo dresirati konji. Mnogi cirkuski konji znajo računati s kopitom. Zadostuje, da krotillec le malo dregne konja, pa začne s kopitom šteti. To pa ni edina umetnost, ki se je konji nauče. Vsak konjerejec ve povedati marsikaj zanimivega iz življenja konj.

Konju sledi kot šesti v vrstnem redu bistroumnih živali lev. Levi se tudi zelo dobro uče in imajo imeniten spomin. Nekoliko moti človeka, da so te zve-

rine krvoločne in da jih je zelo težavno ukrotiti. Vendar pa vidimo po cirkusih, kako se dajo tudi levi naučiti marsičesa, kar nas preseneti tem bolj, ker gre za kralja džungle, ki mu človek na prvi pogled prisodi samo krvoločnost.

Sedmo mesto zavzema medved. Ta je pa v živalskem svetu rojen komediant. On se izkazuje v prvi vrsti zato, ker ima rad pohvalo. Medved je ves srečen, če mu vrže človek kosček sladkorja, če ga pobožati ali če mu privoščijo toplo besedo. Seveda mora biti dresiran. Če bi srečal človek kosmatinca v gozdu in ga hotel pobožati, bi najbrž naletel slabo.

Na osmem mestu je pa mačka. Mnogi ljudje mačk nimajo radi, češ, da so preveč zahrbtni, kar je tudi res. Mačke so zelo gibčne in si znajo v vsakem položaju pomagati.

Društveni KOLEDAR

DECEMBER

- 31. decembra, torek. — Pevski zbor "Jadran" priredi Silvestrov ples v S. D. D. na Waterloo Rd.
- 31. decembra, torek. — Slov. nar. dom in Klub društev S. N. D. Silvestrov večer v obeh dvoranah Slovenskega narodnega doma.
- 31. decembra, torek. — Praznovanje novega leta v Slovenskem narodnem domu v Maple Heights, Ohio.
- 31. decembra, torek. — Silvestrov večer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
- 31. decembra, torek. — Ples in zabava gospodinjkega kluba "Na Jutroveh" in direktorija Slovenske delavske dvorane, v dvorani na Prince Ave.
- 31. decembra, torek. — Silvestrov večer v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

JANUARY

- 1. januarja, sredo. — Novo leto. Maccabees Red Jackets,

priredijo plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

4. januarja, sobota. — Društvo "Napredne Slovenke", št. 137 S. N. P. J., priredijo veliko plesno veselico v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

4. januarja, v soboto. — Rupert Kadets priredijo ples v Slov. društ. domu na Recher Ave.

4. januarja, sobota. — 23rd Ward Civic klub priredi ples v Twilight Ball Room

11. januarja, sobota. — Društvo "Danica", šte. 11 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

11. januarja, sobota. — Društvo Zumberak, HBZ priredi ples v Twilight Ball Room.

11. januarja, sobota. — Društvo "Brooklynski Slovenci", št. 48 S. D. Z. priredi ples v Domu Zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

12. januarja, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

12. januarja, nedelja. — Skupna prireditev in veselica Sloven-

ke moške zveze v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

18. januarja, sobota. — Klub Jolly Jesters priredi ples v Twilight Ball Room.

18. januarja, sobota. — St. Vitus Boosters klub priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

19. januarja, nedelja. — Dram. zbor "Ivan Cankar". Predstava in plesna veselica v avditoriju SND.

25. januarja, sobota. — Sampevski zbor "Zarja" — Glasbena Matica — Plesna veselica v SND.

25. januarja, sobota. — Pevski zbor Adrija priredi plesno veselico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

25. januarja, sobota. — Amigos klub priredi ples v Twilight Ball Room.

26. aprila, sobota. — Klub Jolly Fishermen priredijo plesno veselico v Twilight Ball Room.

FEBRUARY

1. februarja, sobota. — Društvo "Delavec", št. 257 S. N. P. J. priredi Maškeradno veselico v Jugoslovanskem delavskem narodnem domu, W. 130th St. in McGowan Ave. v West Parku.

1. februarja, sobota. — Društvo France Prešeren, št. 17 S. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

8. februarja, sobota. — Wrong Klub priredi ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

9. februarja, nedelja. — Slov. nar. čitalnica. Proslava 35-letnice v avditoriju Slov. narodnega doma na St. Clair Ave.

15. februarja, sobota. — Sunny Ray Orkester. Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

15. februarja, v soboto. — društvo "Soča", št. 26 SDZ priredi veselico v Domu Zapadnih

Slovencev na 6818 Denison Ave.

15. februarja, sobota. — Ples priredijo klub Golden Blueettes v Slovenskem domu na Holmes Ave.

16. februarja, nedelja. — Mlad. pev. zbor "Slavčki", priredi koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

22. februarja, sobota. — Skupna društva fare sv. Vida. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma, na St. Clair Ave.

22. februarja, sobota. — Ženski klub Slovenskega doma na Holmes Ave. priredi Maškeradno veselico.

23. februarja, nedelja. — Dram. zbor "Ivan Cankar". Predstava in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

MARCH

2. marca, nedelja. — Koncert in ples, priredi John Lube v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

2. marca, nedelja. — SDD Čitalnica. Prireditev s programom in plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

9. marca, nedelja. — Dramsko društvo "Anton Verovšek" priredi igro in ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

16. marca, nedelja. — Koncert Glasbene Matice v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

30. marca, nedelja. — Pevski zbor "Sloga" priredi koncert in ples v Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

JUNE

29. junija, nedelja. — Progressivne Slovenke, krožek št. 3, priredijo Ljubljanski Veselem na vrtu Slovenskega društvenega doma na Recher Ave.

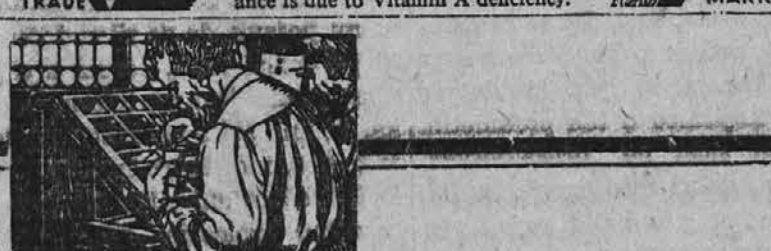
"ENAKOPRAVNOSTI" OGLASAJTE V

MAD

When a cough, due to a cold, drives you mad, Smith Brothers Cough Drops usually give soothing, pleasant relief. Black or Menthol—5¢.

Smith Bros. Cough Drops are the only drops containing VITAMIN A

Vitamin A (Carotene) raises the resistance of mucous membranes of nose and throat to cold, infections, when lack of resistance is due to Vitamin A deficiency.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

HAIR-BREADTH HARRY

Kidneys Must Clean Out Acids

The only way your body can clean out Acids and poisons wastes from your blood is thru 3 million tiny, delicate Kidney tubes or filters, but beware of cheap, drastic, irritating drugs. If functional Kidney or Bladder disorders make you suffer from Getting Up Nights, Nervousness, Loss of Sleep, Backache, Cramps Under Eyes, Dizziness, Rheumatic Pains, Acidic Urine, Burning, Smarting or Itching, don't take chances. Get the Doctor's guaranteed prescription called Cystex (Disinfectant). Works fast, safe and sure. In 48 hours it must bring new vitality, and is guaranteed to fix you up in one week or money back on return of empty package. Cystex costs only 9c a day at druggists and the guarantee protects you.

Full-flavored

—perfect for cooking!

Kraft American has a mellow, full-flavored richness that makes it perfect for sandwiches. And for cooked dishes you can depend on this American Cheese to melt perfectly.

ARE YOU ONLY A THREE-QUARTER WIFE?

MEN, because they are men, can never understand a three-quarter wife—a wife who is all love and kindness three weeks in a month and a hell cat the rest of the time.

No matter how your back aches—how your nerves scream—don't take it out on your husband. For three generations one woman has told another how to go "smiling through" with Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. It helps Nature tone up the system, thus lessening the discomforts from the functional disorders which women must endure in the three or four years of life: 1. Turning from girlhood to womanhood. 2. Preparing for motherhood. 3. Approaching "middle age."

Don't be a three-quarter wife, take LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND and go "Smiling Through."

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's nerves tend to become unsteady and they get cross, restless and moody.

So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound, made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to HELP WOMEN.

Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

NOVICA...

Ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KEnmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENdicott 0653

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredok izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravništvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____
NASLOV: _____
Zastopnik: _____
Plačal \$ _____ c Dne _____ 19 _____

V. J. KRIŽANOVSKA

MOČ PRETEKLOSTI

Roman v treh delih
IVAN VOUK

PRVI DEL

1.

Bilo je v začetku aprila. Drugače čedno letoviščno mestece Pavlovsk ni bilo nič kaj priljubljeno. Dva dni je šel silen dež s snegom in ulice so se izpremenile v luže gostega blata. V zraku je obvisela gosta megla, a golo drevje se je s tožčim hreščanjem pripogibalo pod ledenim vetrom.

Ozeblo in zavito občinstvo se je gnelo na čakališču postaje, pričakujoč vlak iz Petrograda, ki je ravnokar prihajal. Ko se je ustavil, je izstopil iz voza prvega razreda osemindvajsetleten možki s sivo kozuhasto kapo na glavi.

Bil je med onimi ljudmi, ki ne morejo mimo neopazeni: bil je zelo visoke, vitke postave, a blede obličje italijanskih potez je gledalo izza okvirja temne brade in kakor smola črnih las. Na klasično začrtanih ustnicah je ležal trd in nadut izraz; iz hladnega pogleda mračnih oči je bilo težko razbrati, kaj se skriva v globini njegove duše.

S počasnimi koraki je šel po peronu in iskal nekoga z očmi; tedaj se prikaže iz gneče mlad, plavalas gospod, veselega, prijaznega obraza, in mu poda roko.

Si vendar prišel, Pavel. To je zelo lepo od tebe. Bal sem se že, da te bo slabo vreme preplašilo in da ne prideš.

— O! Nisem tako občutljiv. Poleg tega pa je bilo povablilo Larise Arkadjevne tako ljubezivo in prisrčno, da nisem nikakor mogel odreči — je odgovoril novi prišlec.

— Teta je vsa iz sebe, odkar te je videla pri generadu Tvertinovu in zvedela, da si bratranec njene najboljšije prijateljice iz zavoda in si poleg tega še junak tajinstvenih okultnih doživljajev.

— To vse je preveč pretirano. Jaz nisem nikoli doživel nikakih mističnih dogodkov, ampak samo nekatere nenavadne pojave, ki so bili, mimogrede povedano, prav neprijetni, in o katerih sem že pravil tvoji teti.

V takovem pogovoru sta mladeniča prišla k izhodu in sedla v ekipažo, ki ju je čakala.

— Upam, dragi Žorž, da pri tvoji teti ni preveč gostov? — je vprašal čez nekoliko časa Pavel.

— Nikakor ne. Kdo pa se bo vozil ob takšnem vremenu? Ko sem se odpeljal tebi naproti, nas je bilo samo dvoje: striček bratranec, Diomid Petrovič Tomilin, strasten okulist, in tetina sorodnica ali pravzaprav krščena m-lle Samburova. Kakor vidiš, majhna družba.

Tedaj se je ustavil voz pred

vilo polkovnika Bakulina. Bilo je to večje poslopje s številnimi balkoni in z ograjenim obširnir vrtom.

Polkovnik je stalno tu prebival. Dasiravno je služil v Carskem pri gardnih strelecih, se je nasešil z družino v Pavlovsku, kjer je imel lepo vilo.

Mladenica sta prišla v predso-bo, kjer jima je lakaj stekel plašče in ju nato spremil v veliko, razkošno opremljeno dvorano. Težke vratne zavesice iz zelenega baržuna, mehke preproge in veselo prasketajoči ogenj v kaminu, vsi ti znaki blagostanja in udobja so tvorili prijeten kontrast z zunaj razsajajočim neurjem.

Vključ polmraku niso še prizgali svetilnic, in samo plamen iz kamina je razsvetljeval majhno skupino, ki se je zbrala okoli ognja.

V enem globokih naslanjačev je sedela hišna gospodinja — ženska srednjih let, ki je kazala še sledove nekdanje lepote. Iz velikih plavih oči je sijala dobrotu, a predčasno osiveli lasje so tvorili srebrno aureolo svežemu, dobremu in razumnemu obličju.

Polkovnik Bakulin, oprt na naslon ženinega naslanjača, je pazljivo poslušal njen pogovor z bratrancem, ki ji je bil zelo podoben.

Oba sta bila že čez štirideseto leto, oba visoke postave, suha, a dobro ohranjena, z edino razliko, da je bil Diomid Petrovič plešast, da je nosil uniformo, toda ni kazal one gibčnosti, ki je lastna vojakom.

Nekoliko vstran je sedela pogreznjena v naslanjač lepa deklica kakih sedemnajst ali osemnajstih let, ki ni kazala skoraj nikakega zanimanja za pogovor. Njeno obličje pravilnih potez je bilo obrobljeno z obilnimi košati lasmi, ki so tvorili lep kontrast z rujavimi žametastimi očmi, ki so v razburjenju zasijale v črni barvi. Ker ji je umrl pred letom dni oče, je m-lle Samburova še žalovala. Črna obleka iz črep de chine se je čedno prilagala njeni vitki, lepi postavi.

Ko sta mladeniča vstopila, je Larisa Arkadjevna naglo vstala ter ju pozdravila s svojo običajno prisrčnostjo, nato je predstavila Pavla Borisoviča možu in bratrancu. Ko pa ga je hotela predstaviti svoji krščenci, je obstala od začudenja in strahu.

Valerija je vstala. Bleda kot smrt je vprla s širokimi odprtimi očmi v Pavla Borisoviča svoj pogled, ki je izražal strah in zornost. Nato se je opotekla in bila padla, da je ni pridržal polkovnik, ki jo je posedel v naslanjač.

Vsi se se zgrnili okoli nje.

— Valja, mila moja, kaj pa ti je? — je vzkliknila Larisa Arkadjevna in ji s kolinsko vodo otirala čelo in roke.

Pavel Borisovič je obstal na mestu kakor odrevenel in začudeno strmel v Valerijo; tudi on je pobledel in z nemirnim čuvstvom se je vprašal, zakaj se mu je zavrtelo v glavi, zakaj ga je napadla nenadna potrtost in ga je izpreletel ledeni mraz po životu ob pogledu na mlado deklico?

Ta pa se je že dvignila in rde-la od zadrege.

— Odpusti mi, kumica, da sem te prestrašila... Ne vem, kako je prišlo do tega. Zavrtelo se mi je v glavi, srce mi je zastalo in začutila sem, kakor da mi neka ledena roka stiska grlo. Trenotek sem mislila, da se zadušim; no sedaj je prešlo in se počutim prav dobro.

— Vaši živci so zelo občutljivi, Valerija, brez dvoma vpliva na vas slabo vreme. Izpijte kozareček marsele; vino vas bo okreplilo, — je rekel polkovnik ter ji podal kozareček, ki ga je smejoč se izpila.

— Zdaj vas moremo predstaviti, Pavel Borisovič, — je dobrodrušno rekla Bakulinka. — Baron Roteršild, draga Valja, — nečak Helene Aleksandrovne in bratranec tvoje prijateljice Lolo. To je gospod, o katerem sem ti ravnokar pravila.

Dokler so se prisotni trudili okoli Valerije, je baron premapagal nerazumljivo mu slabost. Naglo je stopil bliže, se poklonil deklici in takoj se je med njima razvil živahen razgovor o baronovi teti in njeni hčerki Lolo, ki se je skupaj s Samburovo vzbujala v Moskovskem Jekaterinskem zavodu.

Poziv k obedu je pretrgal razgovor in ga obrnil v drugo smer; ko so se pa dvignili od mize, so se zopet vsi zbrali v sobi za goste.

Polkovnik se je kmalu poslovil, ker je bil povabljen k tovarišu, in ko se je majhna družba posiedla okoli mize, je Larisa Arkadjevna izpregovorila z nekoliko svečanostnim glasom

— Dragi prijatelj, sedaj smo popolnoma v našem krožku. Moj mož, to vam je pravi nevernež. Zdaj moremo svobodno govoriti o stvareh, ki nas tako živo zanimajo. Diomid Petrovič je že od nekdaj prepričan okulist; in je mnogo bral, dolgo proučeval skrivnostno vedo, ki je ključ do onega sveta. Tudi jaz se že mnogo let pečam z okultizmom in s špiritizmom in sem zbrala že lepo knjižnico o teh predmetih. Sejam sicer ne prisostvujem, ker so dobri mediji zelo redki. Glede Žorža in Valerije je treba reči, da se zanimata za stvar in sicer zelo resno.

— Zanimanje občinstva za ta dojmlijava vprašanja se je v zadnjem času nenadoma vzbudilo, — je pripomnil Diomid Petrovič. — Mnogi vidijo v njih le navadno zabavo; toda resni razumniki, ki so proučili ogromno okulistično slovstvo, spoznavajo, da nas od vseh strani obdajajo strašne tajne, in da je v našem lastnem interesu, če jih izsledujemo po naših močeh.

— Kumica mi je pripovedovala, baron, da je vaše življenje prepletено z zagonetnimi dogodki. Zelo vam bomo hvaležni, če nam poveste, kaj se vam je pripetilo, seveda če ni to vaša tajna, — je rekla Valerija.

— Brez dvoma doživljam nenavadne stvari, ki si jih ne morem razložiti, ker sem nevednež v tem. Toda ta zame nerazumljiva dejstva niso nikaka tajna in rad vam jih povem. In Larisa Arkadjevna ali Diomid Petrovič, ki sta proučevala okultna vprašanja, mi morda pojasnita te zanimive pojave. Sicer pa niso to nikaki dogodki, in bojim se, da boste razočarani, Valerija Nikolajevna, — je pristavil v smehu.

— Ne, ne! Jurij Ivanovič nam je pravil, da imate čudovito zanimive in celo pretresljive sanje in prikazni, — je živahno odgovorila mlada deklica.

— Oh! Čudne sanje so bile celo predhodnice mojega rojstva, kot mi je večkrat pripovedovala mati. Nekaj dni pred mojim rojstvom jo je mučila strašna morma. Zdelo se ji je, da je njen sin že odrasel in da mu je hotel nekdo odrezati roko; ona ga je hotela braniti in ga odvesti od onega mesta, toda ni mogla, zakaj oklepala se je je neka nuna, a sinovo roko je tiščala neka mrtva roka. Tako strašno je zaspila, da se je oče prebudil in jo le z veliko težavo spravil k zavesti. Mati je bila v pravem kateleptičnem stanju in mrzel pot jo je obhval. Zdravnik je izjavil, da je bil ta moreži sen posledica čitanja kakšnega "bedastega" romana, ki ji je razburil živce. Toda mati mi je rekla, da ni nikoli brala kaj takšnega, kar bi bilo moglo povzročiti take sanje. To mi je ostalo neizbrisno v spominu.

Pavel Borisovič je zavihal roka in pokazal rdečo tenko črto, ki je bila zarisana nad za-pestjem. Vsi so se sklonili, da bi videli nenavadno igro narave.

— Ta znak so pripisali navadnemu pojavu, da se silen dojem, ki ga doživi mati, odrazi z vidnim znamenjem na telesu otroka, ki ima priti na svet. Morda je to res, morda pa tudi ne, zakaj določene dni v letu me z nenavadno točnostjo zasledujejo sanjske prikazni, ki so čudovito podobne sanjam moje matere.

Tako na primer vidim sebe v nekem popolnoma nepoznanem mi-prostoru, odetega v meniško haljo. V napadu besne jeze tekam po dolgih hodnikih alt starodavnih dvoranah in ne morem odvrniti oči od brezobličnega obrobka, s katerim se končuje moja roka, zakaj manjka mi celo zapestje od te rdeče črte dalje, ki jo tu vidite.

Včasih slišim cerkveno petje in hkratu začutim, kako se ledeni prsti oklepajo mojega zapestja; in zopet bežim, pa se mi zdi, da vlečem za seboj ogromno težo; dasi ne vidim predmeta, ki ga vlečem, vendar sem uverjen, da je to mrlič. Vkljub temi in nepopolnosti teh sanj so vendar tako žive in tako resnično občutene, da se včasih vprašam ali niso to prikazni. Ker pripisujejo zdravniku vse to skrajno napetim živcem, sem se skušal zdraviti, verno sem delal kopeli, izvršil, kar so mi zdravniki predpisali, toda ni nič pomagalo. Torej mora biti "nekaj" drugega v teh prikaznih.

To "nekaj" — je prošlost, Pavel Borisovič, kar pa svobodomislci zanikujejo, ker oni priznavajo samo sedanost. Ta prošlost, katere korenike segajo včasih v tmno davnih stoletij, igrajo usodno in strašno vlogo v našem življenju, — je važno pripomnil Diomid Petrovič.

Stanovanje v najem

Odda se v najem 5 sob, zgoraj s steam heat; garaža. Vpraša se na 6400 St. Clair Ave.

Piščanci, piščanci

Vas vabimo na zadnjo večerjo tega leta, na mlade piščance in klobase. Igral bo Frank Heglerjev orkester. Imeli boste dosti zabave in lepega petja. Dali bomo tudi lepa darila. Ne pozabite tega večera in voščimo vsem našim znancem in prijateljem srečno in veselo Novo leto.

Viktor in Josephine Kosic

1245 EAST 55 ST.

Baron je vztrepetal.

— Vaše besede me spominjajo na čudni odgovor neke vedeževalke, katero sem spoznal pred nekaj leti. To je bilo v Parizu na neki spiritalistični seji, v zelo ozkem in majhnem krožku. Medij je bila zelo mlada deklica, ki je razvijala neobičajno zmožnost vedeževanja. Ko sem opazil, kakšen vtis so napravili njeni odgovori na mnoge prisotnike, mi je padlo na misel, da bi jo vprašal o svojih nenavadnih dožitkih. Kakor moji predniki sem položil svojo roko v njeno, toda čez nekaj trenutkov me je nemilo odpahnila od sebe in rekla z gluhim glasom:

"Vaša karma ni še izčrpana, zadnje dejanje strašne drame ni še doigrano, sence preteklosti grozeče vstajajo.

— Več ni hotela povedati, dasiravno sem jo prosil.

— Njen odgovor je dovolj jasen... Nad vami visi neki zlo-

čin iz preteklosti; morda vas celo zasleduje maščevalni duh. Če bi nam bila ta preteklost znana, bi bilo kajpak lažje vas osvoboditi. Vsekakor molite zase in za žrtev; samo molitev vam utegne pomagati in vas rešiti kakšnega težkega zadoščanja, — je pripomnil Tomilin.

— Vedno več uvidevam, da mi je v škodo, ker sem nevednež v tako važnih vprašanjih, zelo rad bi prebral kakšno dobro knjigo o tem vprašanju, — je rekel baron po minutnem molčanju.

— Z veseljem vam dam knjigo, ki si jih želite, najprej pa vam prinesem izvrstno delo, prav primerno vašemu slučaju: "Bitka preteklosti in njih vpliv na resnično življenje." Knjiga je dobro pisana in vrlo zanimiva.

(Dalje sledi.)

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Pri nas popravimo vsakovrstne avtomobile, fenderje, in prebarvamo avto, da izgleda kot nov. Welding.

RE-NU AUTO BODY CO.

878 East 152nd St.

GLenville 3838

MAX ZELODEC — JOHN POZNIK lastnika

Zelimo vsem srečno in veselo novo leto.

KLAUS CAFE

4645 West 130th St.

Zelimo vsem našim obiskovalcem in prijateljem veselo in srečno Novo leto, ter se priporočamo za nadaljne obiske. V soboto 11. januarja se bo serviralo pri nas srnjakovo pečenko. Postregli vam bomo tudi z dobrim pivom, vinom in žganjem. Priporočamo se tudi za obisk na Silvestrov večer.

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

POZIV NA DELNIŠKO SEJO

V četrtek, 9. januarja, 1941, ob 8. uri zvečer se prične delniška seja Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Zborovanje se zavrti v avditoriju S. N. D.

Janko N. Rogelj, predsednik SND

Poslovite se od starega leta na Silvestrov večer 31. decembra v veseli družbi, pri nas.

Rezervirajte si prostor

Dobra okusna jedila. — Pivo, vino, žganje
FINA GODBA ZA PLES

J. KUNCIC-PERROTTI CAFE

390 East 156th St. KEnmore 4365

SILVESTROVO

priredijo
Direktorij, odseki in delniška društva Slovenskega doma na Holmes Ave.

31. DECEMBRA V LASTNIH PROSTORIH

ED SIMMS ORKESTER
Pričetek ob 7:30 uri zvečer. Vstopnina 35c

Silvestrov večer

v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave.,

priredi direktorij Slov. N. Doma skupno s Klubom društev SND. v TOREK ZVEČER, dne 31. decembra v avditoriju in spodnji dvorani SND.

V zgornji dvorani bo igral dobro znani Jankovichev orkester, v spodnji dvorani se bo pa servirala okusna večerja, po 75c. — Vstopnina za ples 35c. Vljudno je vabljeno vse cenjeno občinstvo, zlasti pa delničarji SND., da se vdeležijo — Vabi ODBOR SND. in KLUB DRUSTEV SND.